

WEEK

WEEK

Noud Hovius

© 2016 Noud Hovius
Beeld Freek Duinhof
Foto auteur Bregje Duinhof
Tweede druk 2016

ISBN 9789402149937
NUR 305

Alle situaties en karakters in dit boek zijn ontsproten aan de fantasie van de auteur en daarmee fictief, met uitzondering van historische figuren en gebeurtenissen die als achtergrond voor het verhaal dienen. Niets uit deze uitgave mag worden verveelvoudigd, opgenomen in een geautomatiseerd gegevensbestand, of openbaar gemaakt in enige vorm of op enige wijze, zonder voorafgaande toestemming van de auteur.

aan mijn moeder

Proloog

Dinsdag 16 november 1999

Ze leunt over de spoelbak en brengt de lucht boven de bar in beweging. Dan zet ze met vaste hand het kopje voor me neer. De bitterzoete geur van espresso vermengt zich met de resten van rooklucht. Ze had zich daarnet teruggetrokken op de kleine binnenplaats achter het café. Ik zag haar staan, ogen gesloten in de stille zonnestralen van deze winterse namiddag. Ze wist dat ik keek. Haar diepe aandacht voor de laatste trekken van de filtersigaret was niet geveinsd, maar het totale gebrek aan verrassing waarmee ze me ten slotte aankeek liet zien dat ze de situatie nog altijd onder controle had.

Ze is voor me blijven staan. Loom leunt ze tegen de donkerhouten wandkast. De vingers van haar linkerhand zoeken onrustig naar de perfecte lok koperbruin haar. Een paar minuten lang onderzoeken de wijs- en middelvinger verschillende plukken, nu en dan ondersteund door de duim. Het juiste bundeltje wordt gevonden, het ritme van de hand past zich aan en ze krijgt een dromerige blik. Haar wijsvinger tikt zachtjes tegen de samengedrukte haarpunten.

De klok boven de bar tikt steeds zwaarder tegen de tijd. De gewijde stilte, midden in de Utrechtse binnenstad, is een weldaad. Het verkeer trekt zich langzaam terug in de kieren van de dikke buitendeuren. We zijn eindelijk alleen. De veelheid aan mensen die zich vanaf de vroege ochtend aan haar heeft opgedrongen, heeft geen invloed gehad op haar trotse houding. Het is alleen de tikkende wijsvinger die me vertelt dat het haar niet onberoerd heeft gelaten. De drukte in de gangen van de rechtbank, nog geen vijftig meter verwijderd van deze bar, met zijn geüniformeerde bewakers. De bleke verdachten en hun

advocaten, zittend en hangend langs de grauwe, slecht verlichte wanden, in afwachting van de zoveelste gevangenisstraf. Links en rechts ongeduldige journalisten, als jachthonden afgekomen op de smaakmakende strafzaak tegen een plaatselijke notabele. En dat ene korte moment waarop Wieger Haarsma haar had aangekeken. De stille woede droop uit de ogen van de vermogende jurist, mede-naamgever van het duurste advocatenkantoor in de Domstad. Ik greep haar arm en voelde hoe ze dreigde te bezwijken. Een duizeling duwde haar in de kom van mijn arm. Ze herstelde zich en duwde mij weg. Haar priemende ogen schoten langs de journalisten die “The Old Bailey” vanmiddag weer zouden willen aandoen voor een borrel. Niemand had het gemerkt. Karin is een rots. Ze weerstaat de stormen in haar eigen universum.

De dag heeft er lang over gedaan om op dit rustpunt uit te komen. De overvolle rechtszaal vibreerde in de vroege ochtend als een bijenkorf in afwachting van de binnenkomst van de rechters en leek de verdere dag niet meer tot rust te komen. Karin en ik hadden een stoel op de achterste rij gevonden, ingeklemd tussen medewerkers van de verdachte. Jeugdige stropdasdragers en parelkettingmeisjes, gesoigneerd en met de natuurlijke arrogantie van geld genoeg. Misschien hadden ze het zinkende schip al verlaten voor een lucratief contract elders in het land.

Arend Jan Schoonhoven knikte kort naar me. Het verbaasde me hem hier te zien, achter in de zaal tussen de jonge garde. Zijn plaats binnen Verdulmen Haarsma Advocaten BV was al zo lang als ik hem kende in de voorhoede, aan de rechterhand van zijn beschermheer. Iemand noemde hem ooit de chieff whip, een bijnaam die hij meteen als eretitel adopteerde en in gesprekken met nieuwe advocaten uitgebreid toelichtte, om bij die jeugdige losbollen een helder besef in te prenten van hun geringe betekenis in de orde der dingen.

Onze stilzwijgende afspraak was dat hij zijn praktijken op iedereen kon loslaten, maar niet op mij. Mijn positie als hoofd

van het team strafzaken kon mij op zichzelf niet beschermen tegen zijn toezicht, mijn studievriendschap met Wieger kon dat wel. Net als ieder huwelijk dat niet door scheiding wordt ontbonden, had onze vriendschap zijn oorspronkelijke glans al lang verloren. Diep gevoelde kameraadschap had plaats gemaakt voor het besef van een gemeenschappelijk verleden, een gedeelde waardering voor probleemloze omgang. Mijn positie binnen het kantoor was er een van afgeleide heiligheid. Collegae zagen zwijgend hoe de grote Haarsma en zijn duvelstoejager mij met rust lieten. Een relatief zorgeloos bestaan.

Mijn keel protesteert tegen de koude espresso. Een bitter waas hangt in mijn mond. Het gebruikelijke glas water ontbreekt. De poten van mijn barkruk schuren over de plavuizen. Het verstoort haar rust niet. Ik sta al achter de bar als Karin opeens diep ademhaalt. Ik vul een glas en draai me naar haar toe. In haar linkeroog glinstert een kleine traan. Haar rustige, donkerbruine ogen liggen diep, teruggetrokken. De espressosmaak verdwijnt uit mijn mond, de bitterheid blijft. Ze ziet het aan me, legt geruststellend een hand op mijn arm.

De zaak blijft gesloten vandaag. Ze sluit de luiken, samen lopen we naar buiten. Het is al donker in de Hamburgerstraat. De hekken rond de rechtbank zijn nog niet gesloten. Een enkel raam is nog verlicht, maar er lopen geen mensen meer over het plein met de oude bomen. Karin steekt haar arm door de mijne en kijkt me glimlachend aan.

“Breng je me naar huis, Paul?”

Ik knik. Natuurlijk breng ik haar naar huis.

Vrijdag 21 mei 1999

1

Misschien had ik er gewoon niet eerder bij stil gestaan. De rijkdom van het bestaan. De schoonheid van dagelijkse bezigheden die, zonder eigen belang of noodzaak, vaker wel dan niet uitliepen op een samenzijn met vrienden en bekenden in een of ander café, restaurant of galerie. Het was er ingeslopen. Het had me zachtjes gestreeld tot ik niet meer zonder kon.

Ik keek om me heen met dat tevreden gevoel van een lange werkdag die is weggespoeld met heel veel rode wijn. De tournedos had weinig indruk gemaakt, maar ik lette ook niet echt op. Het gesprek van de dag, de dronken burgemeester van Groenekan en zijn onfortuinlijk in de sloot geparkeerde auto, benam mij de adem.

De collegae begonnen te vertrekken, sommigen zaten nog in kleine groepjes aan de koffie met Calvados plannen voor het weekend te bespreken. Wieger, Arend Jan en ik zaten zwijgend aan het hoofd van de tafel. Zo liep het altijd, de drieschaar overzag de vertrekkende troepen. Onzin natuurlijk, we waren gewoon uitgepraat.

De avondzon speelde op de muren van het restaurant een rustig spel met de blaadjes van de bomen aan de overkant. De rode gloed gaf diepte aan mijn gelukzalige voile.

“Ach kijk. Madame zelf.”

Wieger bromde bijna onverstaanbaar. Arend Jan leek ervan te schrikken, al was het alleen zijn wenkbrauw die in beweging kwam. De eigenaresse van het restaurant stond in de deuropening. Ze keek rustig om zich heen en vroeg of alles naar wens was. Vanuit de verste hoek klonk instemmend gemompel.

Ik probeerde te zeggen dat het aangenaam was maar werd onderbroken door Wieger, die half opstond. Hij had vanavond meer gedronken dan gebruikelijk.

“Karin! Kom ’s hier!”

Hij viel terug in zijn stoel, maar zijn ogen lieten haar niet gaan. De vrouw leek hem niet te horen. Ze knikte naar het groepje dat vlak voor haar zat en draaide zich om. De gesprekjes kabbelden voort, maar het gezelschap wierp onrustige blikken op de baas. De gevarenvlag was gehesen.

“Kom! Hier!”

Zijn bloeddoorlopen ogen straalden een woeste boosheid uit. Arend Jan fluisterde mijn naam. Hij gebaarde voorzichtig dat ik naar de vrouw toe moest gaan. Ik haalde mijn schouders op. Hij herhaalde zijn gebaar en begon boos te kijken. Ik negeerde hem en hij wendde zich tot onze baas.

“Wieger, zal ik de rekening betalen?”

“Hmpf.”

“Paul, ga jij anders even met mevrouw Janssen mee?”

Hij staaarde me net zo lang aan tot ik de kracht in mijn benen hervond en naar de vrouw toe wankelde. Iets in haar ogen verontruste me. Het leek lang geleden dat ze een verhouding had gehad met Wieger, tot grote jaloezie van alle haantjes in de firma en daarbuiten. Ze liet zich het flirtgedrag van de gewone klanten aanleunen tot een grens werd bereikt, die alleen zij leek te kennen. Ik mocht haar sinds een paar jaar Karin noemen, vanaf het moment dat ik me niet meer op haar fraaie lichaam concentreerde wanneer ik om de rekening vroeg.

“Zal ik even meelopen, Karin? Voor de rekening?”

Ze liep voor me uit, de trap af. Achter mij namen collegae gemaakt vrolijk afscheid. Het grommen van de beer werd er niet echt door overstemd.

In de verlaten kroeg op de begane grond sloeg Karin Janssen gedecideerd de kassa aan. Het geluid van de printer trof me onaangenaam. Een mechanisch, schel geluid dat niet paste tussen de glambriseerde muren, de schilderijen met scènes uit het

rechtsbedrijf en de sepia foto's met het oude Utrecht van de Maliesingel en het Lepelenburg. De inrichting was al die jaren onveranderd gebleven. Alsof Karin op de dag van de opening de gewenste staat van perfectie al had bereikt. Daar viel veel voor te zeggen. Het interieur, hoewel niet typisch Brits, kende voldoende verwijzingen naar die donkerbruine Londense rechtszalen met hun houten tribunes, getuigenbankjes en hooggeplaatste rechters, om de naam Old Bailey te rechtvaardigen voor de bar op de begane grond. Voor de fijnproever bevond zich op de eerste verdieping in het restaurant "The Inns of Court", vernoemd naar de kantoren van de Barristers. Daar hing ook - tussen de pentekeningen van Daumier - het pièce de résistance. Karin had in London de pruiik weten te bemachtigen van een niet al te vooraanstaand lid van de balie, wiens hoofdtooi nu onder een sfeervol verlichte stolp aan de wand was bijgezet. Een bronzen naamplaatje onthulde de naam van de strafpleiter, wiens erfgenamen het waarschijnlijk passend zouden hebben gevonden dat opa's pruiik in de eetzaal boven een kroeg was geëindigd.

Hoe divers ook de elementen in dit interieur, het straalde eendracht en klasse uit op een heldere, opgepoetste manier. Alsof de strenge blik van Karin Janssen in zichzelf al een reinigende en herstellende werking had. De leerlingen die bij haar stage mochten lopen, leerden de onbetaalbare les dat een verzorgde uitstraling alleen door hard werken werd verkregen. En Karin poetste nog steeds het hardst van allemaal, dat had ik vaak genoeg gezien. Net zoals ze iedere ober met gemak voorbijliep in de uitvoering van het dagelijkse werk.

De norske blik waarmee ze mij de rekening van deze avond presenteerde had alles te maken met haar werkopvattingen. Ze had een afschuwelijke hekel aan inbreuken op de goede sfeer in haar zaak. Respectloos gedrag ergerde haar mateloos. Ik had deze blik eerder gezien. Een stalen luik dat voor haar gezicht schoof, zodra er iets mis dreigde te gaan. Ze was er gevoelig voor, ook al was het nog nooit echt uit de hand gelopen.

En dan was er nog het aspect Wieger. Een jaar lang hadden ze een verhouding gehad. Een relatie waar uiteindelijk maar

weinigens niet van de op hoogte waren geweest. Twee jaar geleden was daar een eind aan gekomen, op verzoek van Wieger. Een foto van het zoenende stel in een landelijk ochtendblad had een abrupt eind gemaakt aan het stilzwijgend gedogen door Wiegers vrouw Greta. Ze kende zijn libido. Na het leven te hebben geschonken aan drie zonen, kon ze er niet meer tegenop en had ze hem een zekere vrijheid gegund. Maar nu eiste zij onmiddellijk herstel van haar maatschappelijk aanzien. De krant werkte mee en rectificeerde de zoen tot een toevallige ontmoeting. Wieger stond binnen een week weer bij Karin voor de deur. Huilend dat hij niet zonder haar kon. Karin had hem de toegang geweigerd, maar toen ze de deur wilde sluiten was de logge dikzak haar te snel af. De deur had haar vol op de neus geraakt. Het bloed spoot eruit terwijl ze hem toeschreeuwde dat ze hem nooit meer wilde zien. Geschrokken van de gevolgen van zijn handelingen was Wieger afgedropen. De volgende dag vond Karin een excuusbrief en een cheque die de schade vele malen overtrof in haar brievenbus. Beide verscheurde ze woedend.

Ze staaarde me aan vanachter de kassa, in haar uitgestoken hand een pen.

“Ah, neem me niet kwalijk.”

Ik nam de pen aan en zette met aangeschoten flair een veel te grote handtekening op de forse rekening.

“Je hebt alle gegevens.”

Ze knikte terwijl ze me kort aankeek.

“Arend Jan neemt hem zo wel mee.”

“Was verder alles naar wens?”

“Absoluut. Voortreffelijk zoals we gewend zijn.”

“Tot de volgende keer dan maar. Prettige avond verder.”

“Dank. Jij ook”.

Haar professionele glimlach liet niets los over haar gevoelens in deze situatie. Ik was gewoon een vaste klant die ging vertrekken. Net als de mensen die nog boven waren. Ik zou haar willen vragen waarom we nog welkom waren. Het maandelijkse diner van de firma bracht immers de herhaalde confrontatie met het

gewonde gemoed van Wieger, al was het niet vaak zo erg als vanavond.

Ze knikte vriendelijk naar me en draaide zich om. Mark Olieman kwam haar op de smalle trap tegemoet en gaf haar een vette knipoog. Ze wenste hem vrolijk een prettige avond en liep verder de trap op. Terwijl ik haar nakeek sloeg Mark me op mijn schouder.

“Lekker ding, niet? Begrijp jij...”

Mijn blik snoerde hem de mond voor hij de naam van Wieger kon uitspreken. Samen liepen we naar buiten. Het was een heldere nacht die de belofte van een stralende zaterdagochtend in zich droeg. Ik beurde Mark op met een welgemeende vraag naar zijn bezigheden in het weekeinde. Zeilen bij Lemmer en in de avond tijd voor wat leeswerk. Ik lachte hartelijk mee om de declaratie die hij daaraan dacht te koppelen.

Mark vertrok richting Springhaver om zijn bolide op te halen. Ik knikte eenmaal licht, maar met ruim voldoende hoogachting naar de rechtbank en liep rechtsaf de Nieuwegracht op. De grote bomen knikten beleefd in het voorbijgaan, hopen dat ik het op zou weten te houden tot ik mijn huisje bereikt had. Hypocriete monsters, die de hele nacht zouden gebruiken om met hun wortels de sloopwerkzaamheden aan de werfkelders en woonhuizen voort te zetten. Ik stak de laatste brug voor de botanische tuin over en wierp een blik op mijn smalle maar comfortabele monument. Het witte stucwerk zag er in het licht van de lantaarnpalen onberispelijk uit, maar ik had geen daglicht nodig om de barsten en de lange scheur aan te kunnen wijzen. Zodra ik mijn sleutels wilde pakken wist ik al dat ik ze niet bij me had. Voorafgaand aan het diner had ik oudergewoonte al mijn broek- en jaszakken geleegd, om mijn telefoon, organizer, sleutels, pennen, briefjes en snoepjes over te hevelen naar mijn attaché-koffertje. Het koffertje dat ik schuin achter mijn stoel had laten staan. Verdomme. Aanbellen had geen zin, want Machteld had al maanden geleden met enig lawaai afscheid genomen. Net als Annet, Linda en Bernadette voor haar. En Sophie zou ik morgen pas weer zien in het oefenhok van ons tweedehands

rockbandje. Vier ouwe lullen met een lekker wijf als zangeres, nog steeds een ijzersterk concept. Met een diepe zucht draaide ik me om, Karin zou nog wel aan het werk zijn.

Op de hoek van de Hamburgerstraat zag ik net hoe een gestalte The Old Bailey verliet.

“Arend Jan!” riep ik.

Hij bleef staan en keek in mijn richting.

“Is die deur nog open?”

Hij voelde even aan de klink en schudde zijn hoofd.

“Verdomme, mijn sleutels liggen nog binnen”.

“Bel maar aan, ze is er nog.”

“Waar heb je Wieger eigenlijk gelaten? Breng je hem niet naar huis?”

Arend Jan schudde zijn muizige hoofd, terwijl hij zijn schouders onwillig optrok. Ik had hem dit gebaar, dat hem op een verveeld schooljoch deed lijken, niet eerder zien maken maar het paste hem wonderwel.

“Hij bekijkt het maar. Hij is weer met dat mens aan het flikflooiën.”

“Serieus?”

Hij knikte en keek naar de deur alsof deze van rol was veranderd en nu fungeerde als bewaker van een geheim.

“Ik geloof niet dat ze er echt van gediend was, maar ze kan hem wel aan. Dat weten we allebei.”

Hij stak zijn hand kort naar me op en liep zwiingend weg.

Op mijn herhaald aanbellen kwam geen andere reactie dan een nog diepere stilte. Op deze manier moest ik gewoon blijven wachten tot er eens iemand besloot dat het tijd was om naar huis te gaan. De straf van de alleenstaande man die met ieder glas wijn een flink deel van zijn organisatievermogens verliest. Ik leunde met een diepe zucht tegen de deur en begon te neuriën. Tegenover mij torenden de tralies van het hek rond de rechtbank hoog boven mij uit.

“Nowhere to run, baby, nowhere to hide”. De nieuwe setlist van de band was nauwelijks vernieuwend te noemen, maar het waren wel alle Jezus lekkere nummers. Retestrak en swingend, net als het achterwerk van Sophie als ze vlak voor mij het publiek stond toe te zingen. Probeer dan als gitarist je ritme maar eens vast te houden. Als vanzelf kwam midden op straat mijn luchtgitaar tevoorschijn, die er nu eenmaal bij hoorde als ik mijn gitaarpartijen geluidloos doornam. Tjak op de tweede, tjak, strak op de vierde tel. Strummend en hoofdknikkend kwam ik tot in het tweede couplet, toen ver achter mij een storm van bekkens en ander slagwerk opklonk. Volledig uit de maat. Had ik dat echt gehoord? Een onderdrukte schreeuw haalde me uit mijn droom. Er werd daar gevochten. Karin was geen partij voor die klootzak van Haarsma, dronken of niet. Woest gooide ik mijn schouder tegen de deur, die meer meegaf dan ik had durven hopen. Hij zat natuurlijk nog niet op het nachtslot, dus ik had te maken met een stukje koper in plaats van een volledig vergrendelde deur. Hoopvol gooide ik mezelf nogmaals tegen het massieve hout. De weke massa van mijn schouder explodeerde in een zee van pijn. Het slot gaf geen krimp. Achter de deur was het stil geworden. Ik keek even door het raam maar zag nog steeds niemand. Wanhopig bedacht ik dat het pand geen achteringang had, het plaatsje was volledig door andere gebouwen ingesloten. Ik kon niet anders dan nog een aanloop nemen. De deur gaf iets meer mee maar bleef gesloten. Ik zette een stap achteruit en trapte vlak naast het slot tegen het hout. Een barst verscheen. Nog een keer. Steeds weer schopte ik tot de deur meegaf. Ik gooide hem open en schreeuwde de naam van Karin.

Met het geluid van vallend metaal nog in mijn oren rende ik naar de keuken achter de bar. In de deuropening hield ik mijn pas in, voor mij lagen potten en pannen op de grond. Het felle tl-licht verblindde me kort terwijl ik wegwijds probeerde te worden in de overvolle ruimte. Een grote afwasmachine blokkeerde mijn zicht op het kookeiland en wat zich daarachter bevond. Stap voor stap liep ik door het mijneveld. Mijn oren begrepen niet wat ze

hoorden, een schijnbare afwezigheid van geluid. Een stap verder zag ik Karins hoofd slordig achterover hangen over de rand van een tafel, het haar slingerend als in het luchtledige. Haar ogen keken me aan maar leken me niet te zien, zoals ik haar aanwezigheid registreerde, haar bewegingen, zonder te begrijpen wat ik zag. In de bonkende stilte in mijn hoofd ontwaarde ik mijn hijgende ademhaling. Uit de mond van Karin ontsnapte een zwaar grommend gekreun dat niet bij haar paste. Ik zocht haar ogen weer en vond een doodsnoed, een angstige pijn. Met mijn begrip kwam de tijd weer op gang. Het schudden van Karins hoofd versnelde terwijl mijn hand rechts naast mij de steel van een zware koekenpan vond. Met deze pan boven mijn hoofd liep ik naar haar toe. Haar half ontkleedde lichaam werd voor een belangrijk deel aan mijn blik onttrokken door het grotesk zwoegende lijf van Wieger. Zijn vette klauw als een ijzeren band om haar keel, de andere hand op de tafel voor zijn evenwicht, beukten zijn lendenen met alles wat hij in zich had op haar in. De keukentafel leek het te begeven onder dit brute geweld. Een fractie van een seconde aarzelde ik of ik zou slaan. Ontzet over wat ik zag, wie ik zag. Vermengd met de angst om iemand te verwonden, was ik bang dat ik niet hem maar Karin zou raken. “Wieger!”

Ik huilde het meer dan dat ik het uitschreeuwde. Hij keek niet op maar bleef met zijn volle gewicht op haar aanvallen.

“WiegerWiegerWieger!”

De pan raakte hem vol op het achterhoofd terwijl ik zijn naam bleef roepen. Even raakte ik de controle over het zware wapen kwijt toen het opstuiterde van zijn schedel. Het ding miste Karin op een haar na. Hij kneep haar keel nog steeds dicht maar stond verder stil. Met al mijn kracht tilde ik het gevaarte weer boven mijn hoofd om nog harder toe te slaan. Ik raakte hem met een misselijk makende klap. De greep van zijn enorme hand op Karins keel verslapte. Ze hapte naar adem en vocht tegen het dode gewicht op haar lijf. Langzaam zakte de geveld reus weg naar de rand van de tafel. Ze gilde van boosheid toen zijn bebloede hoofd in haar kruis zakte en stompte hem met beide

vuisten van zich af. Met een zware dreun viel hij tegen een kast en zakte op de vloer in elkaar.

Snel liep ik om de tafel heen om haar overeind te helpen. Boos duwde ze mij weg en begon zich te bedekken met haar gescheurde kledingstukken.

“Is hij dood?”

De vraag schokte me. Zou ik zo hard geslagen hebben? Snel boog ik mij over Wieger, die met zijn hoofd in een rare hoek tegen de kast lag. Een haperende, naar drank en braaksel stinkende ademhaling was hoorbaar.

“Nee, hij leeft nog.”

Ik trok hem naar de dichtstbijzijnde hoek van de keuken en duwde hem in een zittende positie. Zijn broek lag open met zijn gekrompen penis als een achtergebleven vrucht op een fruitschaal.

“Zo, nu gaan we eerst zorgen dat jij hulp krijgt Karin.”

Ik draaide me om. Ze was verdwenen. In de kantooruimte zag ik een licht aangaan. Ik liep naar de deur en klopte aan.

“Niet binnenkomen. Ik trek schone kleren aan.”

Ze kwam naar buiten in een warme trui en een spijkerbroek.

“Ik ga naar huis”. Ze zei het met een raspende stem, maar leek nog steeds onaangedaan.

“Dat kun je niet menen. Kom, ik breng je naar de eerste hulp.”

“Nee!” Haar ogen schoten vuur. “Het enige wat ik nodig heb is een flinke douche en een lange nachtrust.”

“Karin, ik heb gezien wat hij met je deed. Ben je niet bang dat je beschadigd bent? Wil je niet getest worden? Wil je niet zeker weten dat er verder niks mis is?”

“Er is niks mis.”

De ijzige kou op haar gezicht bevreedde me. Weg was de doodsangst. Ze leek zichzelf volledig onder controle te hebben.

“Karin, alsjeblieft! Laat me je brengen.”

“Moet er niet iemand naar hem kijken dan?”

Ze maakte een schoppend gebaar in de richting van Wieger, die nog steeds heel stil in de hoek lag. Een straaltje bloed langs zijn oor was aan het opdrogen.

“Daar moet de politie maar naar kijken.”

Voor de zekerheid controleerde ik nogmaals zijn ademhaling.

“Nee, geen politie in mijn zaak!”

“Ik begrijp je niet.”

“Dit is niet mijn probleem toch? Breng hem maar naar het ziekenhuis!”

“Hij overleeft het wel.”

“Overleeft het wel?”

Even leek ze nog bozer te worden. Terwijl ze mij met haar vuurspuwende ogen fixeerde, zocht ze steun bij de muur met een trillende linkerhand. De hand gleed weg en ze zakte door haar knieën. Voor ze kon vallen ving ik haar op. Ze greep me vast en trilde nu over haar hele lijf. Op haar bleke gezicht verschenen dikke zweetdruppels. Voorzichtig begeleidde ik haar de keuken uit om haar in het café neer te zetten op een stoel. Met gesloten ogen ging ze zitten en zocht met beide ellebogen steun op de tafel voor haar.

Op de hoek van de bar hing een telefoon met een daarop een sticker met het nummer van de Utrechtse taxicentrale.

“Hallo? Graag snel een taxi voor Karin van de Old Bailey.”

“Hamburgerstraat. Komt eraan, doe d’r de groeten.”

Ik hing op en pakte de sleutelbos van onder de bar. Ik pakte Karin onder de oksels vast en merkte dat ze alweer kon staan. Voorzichtig liepen we naar de deur terwijl ze mijn arm stevig vasthield. Het nachtslot werkte met drie klauwen zodat mijn eerdere inbraak geen problemen opleverde bij het afsluiten. Seconden later verscheen de taxi die op het Damplein had staan wachten.

Het AZU lag als een gigantische vliegende schotel tussen de overige gebouwen van de Universiteit. De taxichauffeur had geen vragen gesteld, maar had nadat hij hoorde dat hij naar het AZU moest een korte blik op Karin geworpen. Zonder verder een woord te zeggen had hij vol gas gegeven. Onderweg langs de Schouwburg en over de Biltstraat had hij een paar keer in de spiegel gekeken. Zijn wenkbrauwen lieten zien dat hij het maar een vreemde toestand vond. Karin die geen woord tegen hem wilde zeggen. En dan die vreemde man in zijn nette, maar flink verkreukelde pak. Dit verhaal zou de stad in gaan realiseerde ik me. Ik kende die man niet, maar het leek me duidelijk dat hij Karin wel kende.

“Karin heeft veel te hard gewerkt de laatste tijd. Ze is niet goed geworden.”

“Je gaat toch niet kotsen Karin?”

“Ik geloof niet dat ze misselijk is.”

“Weet je dat zeker? En waarom zegt ze dan niks? Ze is normaal toch niet op d'r mondje gevallen als ze met me meerijsdt.”

Ik deed er verder het zwijgen toe en veegde Karins natte voorhoofd nog eens af. Bij de Eerste Hulp betaalde ik ruim teveel en zei de chauffeur dat hij niet hoefde te wachten.

Binnen was het stil. Een verpleegkundige keek verstoord op toen ik haar aandacht vroeg.

“Dit is Karin Janssen. Ze is aangevallen.”

“Aangevallen?”

De kleine, dikke vrouw keek me argwanend aan. “Rosita” stond er op haar kleurige naambordje.

“Haar keel is dichtgeknepen.” Ik slikte. “En ze is verkracht.”

Even keek ik naar Karin, maar daar was niemand thuis.

“Verkracht. Hoe lang geleden is dat gebeurd?”

“Een half uur, denk ik.”

Zodra ik het zei, vroeg ik me af of het klopte. Ergens op deze dag had ik mijn baas en studievriend Wieger Haarsma de hersens ingeslagen, omdat hij op het punt leek te staan deze vrouw om het leven te brengen. Was dit werkelijk mijn dag? Had ik Wieger in de steek gelaten om Karin te helpen of had ik hem gewoon in de steek gelaten? Ik keek naar de verpleegster die mij volkomen neutraal stond op te nemen. Alsof ik Karin had aangevallen en haar nu voor herstelwerkzaamheden kwam afleveren.

“Een half uur zegt u? Dan bent u snel hier.”

“Ik weet het niet zeker, het kan ook iets eerder zijn geweest...”

Rosita bekeek me nog eens goed en leek niet van plan iets te doen.

“Wilt u haar nu onderzoeken? Dan zal ik de politie bellen.”

“Geen politie.” Karin fluisterde met gesloten ogen.

“Dat moet echt Karin, ze moeten in het restaurant gaan kijken.”

Opeens kwam Rosita tot leven.

“Goed. Gaat u maar bellen. Karin, lieverd? Denk je dat je dit formulier kunt invullen?”

Karin reageerde niet.

“Ze kan niet eens fatsoenlijk staan, mevrouw. Hoe moet ze dat formulier dan invullen?”

“Als het nu niet gaat, doen we het gewoon later.”

Ze liep om de balie heen en nam Karin van me over. Samen liepen ze langzaam naar een dubbele deur waarachter Rosita eindelijk een rolstoel pakte. Terwijl de deuren zich sloten zag ik hoe Karin werd afgevoerd door een lange witte gang.

Doodmoe ging ik in een van de kuipstoeltjes bij de balie zitten. Moest ik de politie wel bellen? Karin wilde het niet en Wieger zou volledig geruïneerd worden. Om van mijzelf maar te zwijgen. Toen ik Karin de keuken uit hielp had Wieger me met één oog aangekeken. Zo leek het tenminste. Als hij me echt had gezien zou ons eerstvolgende gesprek vermoedelijk heel kort zijn. En dan nog het gesprek met de politie of ik Wieger niet gewoon van Karin had kunnen wegduwen. Hij was toch dronken geweest? Op het moment zelf had ik hier niet over nagedacht.

Waarom had ik hem eigenlijk zo geslagen? Die vraag had ik al heel wat cliënten gesteld, waarbij de eerlijkste types het langst hadden gearzeld voor ze antwoord gaven. Het antwoord waar ik in de rechtszaal het minst mee uit de voeten kon was nog altijd 'Ik weet het eigenlijk niet'. In dat geval vroeg ik mijn cliënten of ze er nog eens over na konden denken en legde ik ze uit hoe het strafrechtelijke begrip noodweer door rechters werd beoordeeld. Er moest, om maar eens wat te noemen, een onmiddellijk gevaar zijn geweest voor eigen of andermans lijf en leden. Dat was hier natuurlijk het geval geweest. Het initiatief tot de knokpartij mocht niet mede van jezelf zijn uitgegaan. En het moest onmogelijk zijn om je op een andere manier in veiligheid te stellen.

Precies die laatste vraag zat me het meest dwars. En de vraag waarom ik nog een keer had geslagen, extra hard. “Noodweer exces, meester”, riepen mijn onverbeterlijke klantjes dan graag. Waarop ik ze de hoofdregel inprentte. Als er geen noodweer is, is er ook geen noodweer exces. Hoe graag ik dit ook aan mijn cliënten uitlegde, zelf wilde ik over dit onderwerp liever geen gesprek voeren met de politie.

Misschien moest ik eerst zien uit te vinden wat Wieger nou eigenlijk had gezien. Ik kon hem nu niet bellen omdat mijn mobiel met mijn sleutels nog steeds in het restaurant lag. Dat telefoontje kon ik beter helemaal niet maken, omdat op enig moment de telefoongegevens van Wieger zouden worden onderzocht door de politie. Ik kon me gewoon niet voorstellen dat Karin echt geen aangifte zou doen. Het was beter om vanaf dit moment overal rekening mee te houden en mezelf dus te zien als een potentiële verdachte.

Ik had al tegen Karin en die verpleegster gezegd dat ik de politie zou bellen, dus dat kon ik maar beter doen. Ik zou moeten opletten, me niet verdacht gedragen maar ook niets prijsgeven. Met mijn hoofd in mijn handen concentreerde ik me op de lelijke marmoleum vloer. Toen Rosita terugkeerde vanachter de dubbele deuren had ik mijn aanvalsplan klaar.

“Zou ik de telefoon mogen gebruiken? Ik heb mijn mobiel niet bij me.”

Ze knikte en kwakte een telefoon op de balie.

“De collega’s zijn nog wel even met haar bezig, nu u er zo naar vraagt.”

Sprakeloos keek ik haar aan terwijl ik 112 intikte. Ze negeerde mijn blik terwijl ze aan de slag ging met haar computer.

“Alarmcentrale. Welke dienst wilt u spreken?”

“Politie.”

“In welke plaats?”

“Utrecht.”

“Moment alstublieft, ik verbind u door.”

Goed opletten nu, dit telefoongesprek werd opgenomen.

“Centrale. Zegt u het maar.”

“Ik wil een geweldsmisdrijf melden.”

“Waar bent u nu?”

“In het ziekenhuis, het AZU.”

“Is het onmiddellijke gevaar geweken?”

“Ja.”

Rustig blijven. Geen antwoorden geven waar ze niet om vragen.

“Zijn er slachtoffers?”

“Ja. Karin Janssen is gewond geraakt.”

“Zijn er nog meer slachtoffers? Hoe is het met u zelf?”

“Ik ben geen slachtoffer. Het kan zijn dat er nog iemand op de plaats delict is.”

“U bent ook van de politie?”

“Nee.”

“Omdat u die term gebruikt.”

“Mijn naam is Paul Voerman.”

“Waar is die andere persoon, het andere slachtoffer?”

“Ik weet niet of er nog iemand is, maar het gaat om café The Old Bailey. In de Hamburgerstraat.”

“Dat is de plaats delict?”

“Ja, daar is het gebeurd.”

“Ik stuur nu iemand naar u toe. Blijft u even aan de lijn?”

De lijn viel meteen stil, maar de verbinding bleef in stand. De opname zou ook doorlopen. Ik legde mijn hand over het spreekgedeelte van de hoorn en haalde diep adem. Rosita hield me van een afstandje nog steeds in de gaten. Mijn neiging om er nu een flinke vloek uit te gooien moest ik onderdrukken. Mijn stem zou gespannen klinken in de opname maar ik had tot zover geen schadelijke of onjuiste informatie gegeven.

Als Wieger mijn gesprek met Karin had gevolgd zou hij inmiddels wel zijn gevlucht. En als dat niet zo was, was dat zijn probleem. Ik bevond me op een slap koord boven een ravijn en daar kon ik hem niet bij gebruiken. Ik was woedend over wat Wieger Karin had aangedaan maar dacht ook met ontzetting aan alles wat hij met die hersendode erectie van hem op het spel had gezet. Zijn reputatie, zijn kantoor en dus ook mijn kantoor. En ik was, zoekend naar mijn sleutels, in deze drek terecht gekomen.

“Mijnheer Voerman?”

Ik haalde mijn hand van de hoorn en gaf bevestigend antwoord.

“De hovj van dienst, de hulpofficier van justitie, is naar u onderweg en we sturen een dienstauto naar de Hamburgerstraat. Is het café gesloten dat u weet?”

“Ja, ik heb de sleutels van Karin hier bij me.”

“En u weet niet of er nog iemand is het pand aanwezig is?”

“Dat weet ik niet.”

Zou Wieger die afgesloten voordeur wel open hebben kunnen krijgen? Oh mijn hemel, misschien had ik hem wel opgesloten.

“En uw naam is Paul Voerman?”

“Ja.”

“Belt u met uw eigen toestel?”

Rare vraag, ze zien toch zeker wel dat dit een landlijn is?

“Nee.”

“Mag ik uw telefoonnummer noteren?”

“Dat heeft nu niet zoveel zin. Ik heb mijn mobiel niet bij me.”

“Dat kunt u dan zo met de hovj bespreken.”

“Dat is goed.”

“Is er iemand van de Eerste Hulp bij u?”

Zie je wel, ze hadden het toestel al getraceerd. Of het was gewoon een conclusie. Ziekenhuis na geweld is eerste hulp. Niet doordraaien nu.

“Ja.”

“Kunt u het toestel aan de medewerker geven?”

“Hier komt ze.”

Ik gaf het toestel zonder commentaar aan Rosita en zag hoe ze zich onmiddellijk van mij afwendde. Ik veegde een licht laagje transpiratie van mijn voorhoofd en voelde dat ik stond te trillen. Ik wilde weer gaan zitten maar een zure golf kwam op tot achter in mijn keel. Snel liep ik naar de toiletten en liet me in een hokje op mijn knieën vallen. De schokgolven van mijn lichaam leegden mijn maag. Een enorme vermoeidheid maakte zich van mij meester. Te vroeg, wist ik. Ik moest oplettend blijven voor de politie die zo zou komen. Ik hees mezelf overeind en spoelde het toilet door. Ik haalde hijgend adem en voelde pijn in al mijn spieren. Ik wilde water drinken maar bleef eerst geleund tegen de deur staan om helemaal bij te komen. Ik moest rustiger ademen om zometeen door te kunnen gaan met fase twee van mijn aanvalsplan, hoe onvolkomen dat ook was. Hoe voor de duivel moest ik een strategie ontwikkelen met zoveel onduidelijkheden, ik was volkomen afhankelijk van anderen. Op zich niet nieuw voor een advocaat die gewoon was zijn cliënten kort na de inverzekeringstelling voor het eerst te ontmoeten en met een zekere afstand hun verhaal kon aanhoren. Maar mijn huidige cliënt zou mij uitsluitend in de spiegel aankijken, terwijl hij bovendien 24 uur per dag toegang had tot mijn bovenkamer om daar naar hartelust paniek te zaaien. En om daar de gentleman uit te hangen die mij voortdurend zou vragen waarom ik de schoft en niet het meisje wilde laten winnen. Want zo zag mijn plan er voorlopig in ieder geval wel uit. Geen veroordeling, geen einde aan het kantoor.

Achter mij hoorde ik de deur van het herentoilet opengaan.

“Mijnheer Voerman?”

Een onbekende mannenstem.

“Ja?”

“Mijn naam is Beekhuis, politie. U had gebeld?”

“Ja.”

“Dan wacht ik hierbuiten wel even op u.”

Voor ik antwoord kon geven viel de deur alweer dicht. De adrenaline keerde terug. Werk aan de winkel. Ik spoelde de wc nog een keer door voor het geval dit geluid op de gang hoorbaar zou zijn en opende het hokje. Er stond niemand bij de wastafels. In de spiegel zag ik dat de nacht zijn sporen op mij had nagelaten. Bleek, zweterig en enigszins verformfaaid keek ik mijn cliënt aan.

Ik zette de kraan hard aan, spoelde mijn gezicht en dronk veel water. Dat leek wat te helpen. Een blos verscheen op mijn wangen. De nabewerking met groene tissues liet zien dat mijn baard om twee uur 's ochtends al behoorlijk aanwezig was. De papieren doekjes werden aan flarden getrokken en bleven voor een deel pluizig aan mijn gezicht hangen. Ongeduldig veegde ik de resten zo goed en zo kwaad als dat ging van me af, keurde mezelf nog een keer in de spiegel en liep de gang op.

Bij de balie stond een kleine, kalende man van een jaar of 60 te praten met de verpleegkundige. Het leek een geanimeerd gesprek tot Rosita mij ontdekte. Met haar ogen maakte ze een beweging die voor de politieman was bestemd. Hun gesprek stokte. De man draaide zich om en keek me onderzoekend aan. Zijn blik paste niet bij het moment. Of eigenlijk paste die blik niet eens bij hem, een oudere politieman in grijze, Terlenka pantalon, zwart overhemd met bosgroene stropdas en een bruin, geruit colbert. Zijn blik had de onderzoekende gretigheid van een basisschooljongen die kijkt hoe ver hij kan gaan bij de leraar. De vreemde, vierkante bril in hoogglans rood metalen uitvoering droeg bij aan het effect maar het tegendraadse zat vooral in de vlug bewegende, onderzoekende ogen en die licht opgetrokken mondhoeken.

Deze eerste indruk bracht me even in verwarring. Hadden ze uit personeelsgebrek een omhooggevalen bureauverschijning op me afgestuurd? In dat geval was oplettendheid van nog groter

belang. Zo iemand zou uit onwetendheid fouten kunnen maken. In mijn nadeel.

“Mijnheer Voerman, ik zie dat u het bent. Mijn naam is Beekhuis, teamchef Jeugd en Zeden. Ik had al het idee dat u het misschien zou zijn. Ik begrijp dat er vanavond iets vervelends is gebeurd?”

Beekhuis. Daarnet op het toilet zei de naam me niets, maar in combinatie met de functie wist ik het weer. Dit was niet ons eerste gesprek, maar volgens mij onze eerste ontmoeting in levenden lijve.

“Mijnheer Beekhuis, nu herken ik uw naam. Aangenaam kennis te maken.”

Ik stak mijn hand naar hem uit, die meteen stevig door hem werd vastgepakt. Zijn hand was droog, de mijne al lang niet meer.

“Ja, dat was een tijdje geleden, is het niet? De zaak met die jongelui in Lombok?”

“Inderdaad. Maar goed.”

“Ja, laten we het hebben over wat er nu aan de hand is. Zullen we even gaan zitten? U ziet er vermoeid uit?”

“Graag.”

Beekhuis ging me voor naar een spreekkamer waar een jongeman zat te wachten.

“Ach ja, dat is waar. Dit is mijn collega Aart van Veen. We vroegen ons af of u de sleutels van het café had. Die voordeur blijkt op slot te zitten en u heeft gezegd dat er misschien nog een slachtoffer binnen is.”

“Ik heb het woord slachtoffer niet gebruikt. Ik heb gezegd dat ik niet weet of er nog iemand binnen is.”

“O. Juist. Nou ja, wij willen in ieder geval even gaan kijken of alles daar in orde is. Heeft u de sleutels hier?”

“Ja, ik heb de sleutels hier. Ik ben alleen niet degene die u toestemming kan geven om daar naar binnen te gaan.”

“Dat begrijp ik. Daar hoeft u zich niet druk over te maken, mijnheer Voerman.”

Ik gaf hem de sleutels en wist de aandrang te onderdrukken om hem te vragen hoe hij toestemming dacht te krijgen. Hij en ik wisten allebei hoe makkelijk het is om fouten te maken in de eerste fase van een strafonderzoek. Maar ik wist ook hoe moeilijk het was om erachter te komen dat er iets fout was gegaan. In dit geval zou het verhaal wel worden dat men uit mijn woorden had begrepen dat er nog een slachtoffer was in het pand en dat de politie daarom naar binnen was gegaan om te zien of er hulp moest worden verleend. En eenmaal binnen, hoefden ze niet meer naar buiten, nietwaar?

“Hoe is het met Karin?”

“Ik heb haar nog niet gesproken.”

Van Veen nam de sleutels over van Beekhuis en verdween uit de kamer.

“Wilt u misschien koffie, mijnheer Voerman?”

“Ik zou liever naar huis gaan.”

“Dat begrijp ik, maar de toestand waarin we Karin Janssen zojuist hebben aangetroffen roept vragen op die we graag zo snel mogelijk beantwoord willen zien. Dat begrijpt u zeker wel. Om te beginnen willen we natuurlijk weten wat er met haar is gebeurd en wie dat heeft gedaan.”

“Dat kan Karin u toch vertellen?”

“Die zegt nog niet zoveel. En u was er toch ook?”

“Ben ik verdachte?”

Beekhuis keek me ronduit glunderend aan.

“Hoe moet ik dat nou weten? U was er toch bij? Ik in ieder geval niet!”

Hij spreidde zijn handpalmen voor zich uit als een marktkoopman en leek grote pret te hebben.

“U weet dat ik advocaat in strafzaken ben.”

Dat was een vaststelling. Beekhuis knikte nauwelijks merkbaar.

“Als zodanig zit ik op dit moment met vragen die ik eerst met de deken van de orde van advocaten wil bespreken. Ik zeg 'als zodanig'. Dat betekent dat ik mezelf niet zie als mogelijke